1836. Nr. 102.

DRENTSCHE COURANT.

DINGSDAG, DEN 20 DECEMBER.

De Administrateur van 's Rijks Schatkist in de provincie Drenthe verwittigt, bij deze, de belanghebbenden, dat ten zijnen kantore betaalbaar zijn de ampliatementen over het vierde kwartaal 1836, voor de ambtenaren bij het Kadaster en de R. C. Pastoors.

Assen, den 19 December 1836.

De Administrateur voornoemd,
VAN SON.

's GRAVENHAGE, den 14 December.

In de bijeenkomst van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de centrale afdeeling verslag uitgebragt omtrent de voordragt van wet ter heffing van woningen en betrekkelijk de nationale militie. De beraadslaging hierover is aan de orde gesteld dadelijk na de behandeling der begrootingswetten, over welke de discussie wordt aangevangen, in bijwezen van Hunne Exc. de Ministers van Justitie, van Financien, van Binnen- en Buitenlandsche Zaken.

— De heeren *op den Hoff, van Dam van Isselt, de Bordes, Romme, de Jonge, van Sytzama, Hooft, van Reenen, van Rappard* en *Luyben* hebben achtervolgens het woord gevoerd. Bijna al deze leden hebben zich voornamelijk verklaard tegen het ontwerp van wet betrekkelijk de schuld, waarin, gelijk men weet, wordt voorgesteld, om het Amortisatie-Syndicaat de vrije beschikking te laten over de kapitalen werkelijke schuld, die in 1830 en 1831, ten beloope van *f* 3,761,900, ter aflossing waren aangekocht, een voorstel hetwelk men met eene nieuwe creatie van schuld gelijk stelde.

— De leden, die zich ten voordeele der begrootings-wetten deden hooren, waren overigens door de verandering, welke de Regering laatstelijk daarin gebragt had, voldaan. Het vervolg der beraadslagingen werd bepaald op morgen ochtend ten half elf ure.

— De Belgische Gedeputeerden hebben de beraadslagingen over de geldmiddelen geopend.

De kiezers van Brussel hebben een nieuwen Gedeputeerde benoemd, in stede van den heer *Rouppe*. Van de 2000 stemgeregtigden zijn slechts 326 opgekomen, en van dezelve heeft de meerheid den minister van oorlog *Witmar* als lid der Kamer benoemd.

— In den nacht van den 12den op den 13den is de hertog van Orléans in Brussel aangekomen.

— Den 15 December. Morgen middag zal er groote cour wezen ten Hove, waarop de leden van de vergadering der Staten-Generaal, benevens de hooge Staatsdienaren zijn uitgenoodigd.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, waarin 82 leden tegenwoordig waren, en die door Hunne Exc. de Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Justitie en van Financien werd bijgewoond, heeft de commissie tot de verslagschriften, bij monde der heeren *Lenker* en *Knipscheer*, drie verslagen gedaan, 1° op een verzoekschrift van vervenders van hooge veenen in Drenthe, houdende bezwaren tegen den accijns op den ligten turf; 2°, op dat van 104 ingezetenen van de Neder-Betuwe, die over eene belasting voor het Steenenhoekschakanaal klagen, en 3°, op dat van den heer *Schouwenberg*, raalmeester te Zwolle, die aanmerkingen tegen *Wichers's* spraakkunst maakt. De twee eerste stukken zullen der griffie worden nedergelegd, en omtrent het derde wordt overgegaan tot de orde van den dag.

Vervolgens zijn de beraadslagingen voortgezet over de begrootingswetten voor 1837. De heeren *Schimmelpenninck, Tromp, van Alphen, Donker-Curtius, Beelaerts, van Asch van Wijck* en *Frets* hebben, achtervolgens, daarover het woord gevoerd.

— Z. Exc. de Minister van Financien verdedigde de voordragten der begrooting.

Geen der leden meer het woord vragende, ging men ter stemming over.

Het ontwerp van wet tot vaststelling van 's Rijks uitgaven werd aangenomen met 45 tegen 7 stemmen. Tegen verklaarden zich de heeren *van Dam van Isselt, Kniphorst, de Jonge, Vijfhuys, Sandberg, Warin* en *van Sytzama*.

Dat nopens de middelen werd aangenomen met 38 tegen 14 stemmen. Tegen stemden de heeren *Schimmelpenninck, van Dam van Isselt, Corver Hooft, Verwey-Méjan, de Jonge, van Reenen, Sandberg, Warin, van Sytzama, de Bordes, Beelaerts van Blokland, Ingenhousz, van Alphen* en *van Meeuwen*.

Dat betrekkelijk de schuld werd aangenomen met 42 tegen 10 stemmen. Tegen stemden de heeren *van Dam van Isselt, Corver Hooft, Verwey-Méjan, van Reenen, Sandberg, Hooft, Warin, van Sytzama, de Bordes* en *Beelaerts van Blokland*.

En dat tot uitbreiding van den tijd, voor welken de reglementen op den turf-accijns in irregulaire veenderijen kunnen worden vastgesteld, met 49 tegen 3 stemmen. Tegen stemden de heeren *Knipforst*, *van Reenen* en *de la Court*.

Vervolgens werd het ontwerp tot verklaring der woelings-wet in overvrage gebragt, en, zonder beraadslaging, met 46 tegen 5 stemmen aangenomen. Tegen stemden de heeren *Carver Hooft*, *Legbeu*, *de la Court*, *Romme* en *Ingenhousz*.

Afwezig waren de heeren *van Tuyll van Heeze*, *Repelaer* en *van der Gronden*.

De vijf aangenomen ontwerpen zullen aan de Eerste Kamer worden gezonden.

Vervolgens werd de Vergadering tot morgen ten elf ure gescheiden.

— De Belgische Gedeputeerden hebben de algemeene beraadslagingen over de geldmiddelen reeds gesloten, en zijn tot de bijzonderheden overgegaan.

— De Belgische Minister van buitenlandsche zaken, de heer *de Meulenaere*, heeft, als zoodanig, zijn ontslag verzocht en bekomen.

— Den 16 December. In de zitting der Tweede Kamer van heden heeft de commissie voor de petitien verslag gedaan omtrent een stuk uit Rotterdam, waarbij veranderingen in de wet op den turf worden verlangd. Hetzelve is ter griffie neergelegd.

Vervolgens is beraadslaagd over het ontwerp der wet op de ligting der nationale militie in 1837.

Bij stemming is het ontwerp aangenomen met 35 tegen 14 stemmen. *Tegen* stemden de heeren *Sandberg*, *Schimmelpenninck*, *v. Dam*, *Romme*, *Rengers*, *Luyben*, *v. Swinderen*, *Warin*, *Knipforst*, *Gockinga*, *Cats*, *v. Sytzama*, *Rieker* en *Lenaw*.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de zitting opgeheven tot den 15den Februarij 1837.

— Blijkens de jongste berigten zijn de rivieren vrijgelaten.

ASSEN, den 19 December.

Men schrijft van Arnhem: Den 10den j.l. is, in de nabijheid van het dorp Rheden, een Dan gedood, zijnde een wijfje. Dit dier was zoo groot als de grootste jagt-hond, en zoo zwaar, dat een man hem niet kon dragen. De honden durfden hem niet aan, en het gelukte den jagers eerst met het derde schot hem doodelijk te treffen.

De wel-eerw. heer *H. E. Vinke* heeft dezer dagen zijne bediening van gewoon hoogleeraar in de faculteit der Godgeleerdheid aan de hoogeschool te Utrecht, aldaar aanvaard met eene plegtige redevoering ten betooge, *dat de echte wijsgeer de beste Godgeleerde is*.

LONDEN, den 19 December.

Volgens de laatste brieven uit Lissabon had men niets naders vernomen omtrent de op de kust van Algarve geziene miguellistische vaartuigen; zelfs begon men de waarheid van het deswegens verbreide berigt eenigermate in twijfel te trekken.

— Nabij Valença had zich eene nieuwe, vrij aanzienlijke, guerilla der Miguellisten vertoond.

— Prins *Polignac* heeft een bezoek bij HH. MM. den Koning en de Koningin afgelegd.

PARIJS, den 11 December.

Het officiele berigt van *Narvaez*, van den 26sten uit Arcos, luidt aldus: »Gisteren [den 25sten] heb ik *Gomez*, in het gebergte van Majaelna, bereikt. Het was twee ure in den namiddag toen ik het vuur begon. Hij geraakte weldra in verwarring, en nam te 8 ure de vlugt. Ik hield op met hem met mijne kolonne te vervolgen, vermits ik het voornaamste corps zijner bende niet konde bereiken. Ik heb 150 man gevangen genomen. Dat dat aantal niet grooter is, moet toegeschreven worden aan het besluit mijner soldaten, om geen kwartier te geven.

»Op het oogenblik ontmoet ik de divisie van de garde. De generaal *Ribero* geeft mij zijne ruiterij. De stedelijke regering van Bornos meldt mij, dat *Gomez* te middernacht, met 2000 man, het overschot van 12000, te Villamartin is geweest, en dat hij den marsch rigtte op Motellanos, alwaar te gelijker tijd de generaal *Alaix* moet aankomen. Ik zal hem inmiddels met de ruiterij en mijne infanterie achterna zetten.«

In Madrid scheen men zich te vleijen, dat het gevecht met eene gedeelte nederlaag van *Gomez* [illegible] van *Alaix* de algeheele vernieling van zijne benden zoude moeten na zich slepen. Onpartijdigen meenden echter in dit gevecht weinig meer dan eene schermutseling van de achterhoede te bemerken. Ook moet de generaal *Alaix* niet ter bestemder tijd in het gebergte van Motellanos zijn aangekomen, om *Gomez* den pas afteesnijden, inmers in sommige berigten uit Madrid wordt gemeld, dat bij het bewind aldaar de tijding was aangekomen: »dat *Gomez*, met 3 à 4000 man, den 29sten te Osuna was aangekomen, en verder in de rigting van Murcia was voortgetrokken; dat *Narvaez* te 5 ure des namiddags aldaar was binnengetrokken, doch, waarschijnlijk door de vermoeijenis zijner troepen, genoodzaakt was geworden den nacht aldaar door te brengen.

— Den 3den was men in Madrid weder ontrust door het berigt van de aankomst van *Cabrera* te Siguenza, en was het battaljon *Koningin*, hetwelk laatstelijk zulke gewigtige diensten had bewezen, afgezonden, om dezen partijganger in het oog te houden.

De liberalen melden, dat de generaal *Espartero*, alleen met behulp en onder bedekking van de Britsche zeemagt, eene brug over de rivier van Bilbao heeft kunnen slaan, maar dat hij alsnu rustig de aankomst zijner reserve afwacht, om naar Bilbao voort-

terukken, en het ontzet dier stad te bewerken; dat de hoofdmagt der Carlisten zich, wel is waar, in zijne nabijheid bevindt, doch dat deze voorzigtigheidshalve het zwaar geschut reeds op nieuw van voor Bilbao hebben weggevoerd, en alzoo de belegering andermaal hebben gestaakt.

— Den 12 December. De meening, dat *Gomez* op nieuw aan zijne vervolgers is ontkomen, zonder iets van den gemaakten buit te verliezen, en dat het gevecht van den 25sten niets te beduiden heeft gehad, wint veld, en heeft ter beurze weder ongunstig gewerkt op den prijs der Spaansche fondsen.

— Den 13 December. Eindelijk is er nieuws uit Afrika en heeft het Gouvernement eene telegraphische depêche van den maarschalk *Clauzel* doen publiek maken van dezen inhoud:

»De expeditie tegen Constantine is niet volkomen gelukt. Zij is door een buitengewoon toeval, dat onmogelijk te berekenen was, veranderd geworden in eene wezenlijke en sterke verkenning, ten gevolge van welke de Maarschalk eene positie genomen heeft op een afstand van drie kleine dagmarschen van Constantine, door het oprigten van den post van Guelma.

Waarin het voorval bestaat, dat de expeditie heeft doen mislukken, weet men niet juist, en niet ten onregt verwondert men zich, dat de depêche van den Maarschalk zich daaromtrent niet duidelijker verklaart.

— Het water in de Seine is dezer dagen zoo aanmerkelijk gerezen, dat het bijna de hoogte van den vloed van 1740 heeft bereikt. In verscheiden gedeelten van Parijs, vooral in de omstreken van het Palais-Royal zijn de kelders ondergeloopen, waardoor vele lieden groote verliezen hebben geleden. Op den weg van St. Germain en Laye naar Bougival staat het water meer dan 15 voeten hoog.

Espartero heeft de positie der Carlisten te Asua, die door een gedeelte van hun belegeringsgeschut bezet was, trachten te forceren, maar is door *Villaréal* en *Eguia*, die zich vereenigd hadden, afgeslagen en naar de hoogten tegen over Desierto geweken, van waar hij weder de rivier gepasseerd is, om, zoo als gezegd wordt, zijn reserve-korps, dat van Balmaceda komen moest, te gemoet te gaan. Hij zou dan ook werkelijk den 6den te Portugalette vijf battaillons van dat corps bij zijne troepen hebben getrokken, en hoopte dus versterkt nu binnen Bilbao te kunnen geraken. Men geloofde, dat het innemen dier stad zou afhangen van den uitslag der krijgsverrigtingen van de Carlisten tegen *Espartero*. De Carlisten hebben gepoogd de brug van Desierto te vernielen, maar schijnen daarin niet geslaagd te zijn.

— Den 14 December. De expeditie tegen Constantine is mislukt, en dat wel onder zeer ongunstige omstandigheden, en onder rampen, waarvan de omvang nog niet wel kan worden berekend. De lieden, welker verwanten zich bij de expeditionaire troepen bevinden, zijn zeer neerslagtig. Het ontbreekt niet aan onrustbarende gerachten.

De telegraaph meldt van Bajonne van den 12den: »Berigten van den 10den melden, dat *Espartero*, zich op den linker oever der rivier bevindende tusschen Barracaldo en Portugalette, de schipbrug heeft *opgebroken*. De Carlisten versterken zich op dien oever, om hem het doordringen naar Bilbao te beletten. Zij hebben een deel hunner artillerie voor de stad gelaten; het overige op de hoogten geplaatst, doch hebben hun vuur gestaakt, en laten het welgelukken van het beleg afhangen van hunne ondernemingen *tegen Espartero*."

— Men meldt uit Madrid, dat *Gomez* in den avond van den 29sten met 9000 man in Alcaudete is geweest, doch des nachts in die stad is aangevallen en met verlies van veel vol s verdreven. Het berigt moet door de stedelijke regering zijn gezonden, en het bepaalde voordeel schijnt alweder weinig te beduiden te hebben gehad.

DRENTSCHE VOLKS-ALMANAK.

Onder dezen titel is, in de laatste dagen, te Koevorden bij *D. H. van der Scheer*, een boekje uitgekomen, waarop wij het noodzakelijk geacht hebben de aandacht onzer lezeren bijzonder te vestigen. Bij de weinige letterkundige voortbrengselen toch, welke Drenthe oplevert, moet gewis voor iederen Drenthenaar de verschijning van het onderhavige werkje zeer aangenaam zijn, te meer, daar hetzelve de verwachting verre heeft overtroffen, en het onder de werkjes van den aard, welke in Holland, Gelderland en Groningen uitgegeven worden, eene niet onaanzienlijke plaats zal innemen.

Ons beslek laat niet toe dit Jaarboekje naauwkeurig, in alle deszelfs deelen, met onze lezeren nategaan en te beoordeelen. Hetzelve bevat, behalve den gewonen kalender, geschiedkundige herinneringen, aanwijzingen voor tuinbouw en bijenteelt, aankondiging van jaarmarkten en middelen van vervoer, een naauwkeurig overzigt over de bevolking, geboorten, huwelijken en overledenen in Drenthe, in de laatste tien jaren. Hierop volgt een aantal Mengelingen, welke dit boekje eene buitengewone belangrijkheid geven, vooral voor iederen Drenthenaar, die weet, dat de grond, dien hij bewoont, meer dan wel andere provincien in ons Vaderland, overblijfselen en gedenkteekenen van de grijze oudheid bevat, welke overblijfselen niet alleen in materiele voorwerpen bestaan, maar ook nog zigtbaar zijn in de zeden en gewoonten, ja zelfs in de Regts- en Burgerlijke gesteldheid van de vreedzame bewoners van dit gewest, hetgeen dus ook het aanwezen van volksverhalen, overleveringen en tot het Romaneske overhellende legenden niet vreemd doet zijn. En het is dan ook hier door, dat dit gewest reeds lang erkend is als het oord, hetwelk aan de naspoorders van oudheden, geschiedenis en voorvaderlijke zeden en gebruiken ruime stof oplevert.

De mengelingen van ons volksboekje hebben de volgende opschriften: RUDOLF, *Burggraaf van Koevorden;* MEINDERT VAN DER THIJNEN; MAREITJEN, *een verhaal uit het midden der 13de eeuw; een verhaal uit het midden der 14de en het begin der 15de eeuw;* ELLERT *en* BRAMMERT; *de houten weg of brug in de Valterveenen;* MENSO ALTING; *Graaf* L. S. V. G. VAN HEIDEN, *eene bruid-opeisching te O; nacht-wandeling; iets over de oude Havezaten; verdeeling van gemeene gron-*

en; Drenthe in 1635; moed, beleid in trouw van een Drentsch meisje; WILLEM v. *in Drenthe.*

Hierna volgen eenige Dichtstukjes, waaronder een van onze zoo zeer geachte Vaderlandsche dichteres *Petronella Moens*, die, naar ons thuis, ook van deze stukjes te regt zegt, dat het zijn:

» *letter-vruchten,*
die den vaderlandschen zinnade
door geen zeef'lootheid bedeegen."

Onder de Mengelingen in prosa meenen wij als bijzonder belangrijk te mogen noemen het eerste stuk, van den heer *H. Boom*, door onderscheidene bijdragen tot het mengelwerk van deze Courant onzen lezeren reeds gunstig bekend, en het zesde, waarbij de kundige stelket op eene bescheidene wijze opkomt tegen een, ten aanzien van de gemeende Vaalen-brug in 1819, als het ware in het hoogste ressort (waar ook meer gelijk te voorbarig) gesla gen vonnis; welk stukje ons aanleiding gaf tot de bedenking, of op het gebied der wetenschappen bekere met hoog gezag omkleedde beslissingen wel niet eens eene verkeerde strekking kunnen hebben?

De Levensberigten van twee beroemde Drenthenaren, *Menso Alting* en Graaf *L. S. V. G. van Heiden*, waarvan de eerste den gelegerden stand tot roem verstrekte en de andere nog eene eervolle plaats in de krijgsmagt van den Keizer van Rusland bekleedt, bewijzen dat ook de Drentsche bodem groote mannen kan voortbrengen.

Wij zullen deze belangrijke Mengelingen niet langer met onze lezeren nagaan; wij hopen, dat niet alleen zeer vele Drenthenaren, maar ook dat ieder, die eenig belang in Drenthe stelt, zich dat werkje zal aanschaffen, en wij vertrouwen dat zij dan zullen worden overtuigd van den goeden smaak en de doelmatigheid en kennis, waar mede hetzelve is zamengesteld.

De typografische uitvoering is van dien aard, dat het dezerge bij vele andere dergelijke voortbrengselen geheel niet behoeft achter te staan; behalve [illegible] het aloude wapen van dit gewest, en is verder versierd met drie nette steendruk-platen, waarvan de eerste voorstelt het uitspreken van den ban-vloek door Bisschop OTTO II, over RUDOLF, Burggraaf van Koevorden; de tweede geeft ons eene afbeelding van den zilveren beker aan den dapperen HEINDERT VAN DER THIJNEN, door den toenmaligen Raad van State, wegens zijne schrandere herneming van Koevorden geschonken, en op welke beker, thans dienende tot het gebruik van het H. Avondmaal bij de Hervormden te Koevorden, die herneming is gegraveerd. De derde plaat stelt de bevallige afbeelding voor van de ter bedevaart gaande MAREITJEN, de beelden van eene Romance uit de 13de eeuw. Den bekwamen teekenmeester zij bescheiden gevraagd of zijne schoone MAREITJEN niet even zeer zoude hebben behaagd, wanneer haar dos meer in overeenstemming met tijd en plaats ware geweest?

Wij wenschen van harte, dat den uitgever een ruim debiet moge te beurt vallen, ten einde hij de kosten, aan de uitgave van dit werkje verbonden, kunne bestrijden, en daarin aanmoediging zal vinden om zijne pogingen te herhalen; terwijl wij verder onze hulde toebrengen aan allen, die, door bijdragen, tot de uitgave van dit werkje het hunne hebben toegebragt, ons ten volle overtuigd houdende, dat, nu eens op zulk eene gelukkige wijze het voorbeeld is gegeven, het ten minste in een aantal jaren aan bijdragen niet zal ontbreken; of zoude het niet waar zijn, dat er na eene geschikte gelegenheid is aangeboden, om veel moois te deelen en bekend te maken, dat, tot heden, onvermeld moest blijven?

Op den 17den Dec. 1836 is te Assen bevallen van eenen Zoon, *W. van Gorcum*, geb. *van Eyk*.

IN HET STADS BOSCH TE ASSEN zal, op *donderdag den 22sten December 1836*, te beginnen *des voordemiddags te tien uren*, worden gehouden eene *VERKOOPING* van *eene AANZIENLIJKE PARTIJ GROVE en FIJNE DENNEN*, onder welke gevonden worden *tot dikte van 7 à 8 palmen* (2½ *voet*) en van de *schoonste soort*. Voorts eenige *EIKEN en POPULIEREN*, zullende met de *LAATSTE*, liggende op de *Brink* te *Assen* de verkooping *aanvangen*.

GROOTE VERKOOPING VAN EIKEN HOUT.

In het Lieversche Bosch, onder Reden, zullen, op donderdag den 22sten December 1836, des voordemiddags te 10 uur te beginnen, publiek worden verkocht een groot aantal zware en ligtere eiken Boomen, aldaar op stam staande, geschikt voor den scheepsbouw, voor aannemers, wagenmakers, timmerlieden en voor allerlei huistimmerwerk.

H. H. VAN LIER.

Op dingsdag den 27sten December 1836, des voormiddags te tien uur te beginnen; zullen te Amen, gemeente Rolde, ten overstaan van mr. *A. Homan*, Notaris, residerende te Assen, publiek [illegible] EIKEN-BOOMEN, op stam staande te Amen voorheen, geschikt voor scheeps- en allerlei timmerwerk, toebehoorende aan *Egbert Hoben*, te Amen meergenoemd en *consorten*.

Assen, den 19 December 1836.

A. HOMAN, *Notaris.*

Bij *D. H. van der Scheer*, te Koevorden, is uitgegeven, en te Assen en Meppel verkrijgbaar gesteld: DRENTSCHE VOLKS-ALMANAK, 1837, *eerste jaar*, à *f* 1—00, en op velin papier, in kaarten, à *f* 1—30. Verder zijn bij denzelfden uitgever nog eenige exemplaren voorhanden van het algemeen gezocht wordende werk, getiteld: *een zestal* GODSDIENSTIGE OVERDENKINGEN, *ter bemoediging mijner lijdende Natuurgenooten*, door *Petronella Moens*, à *f* 1—50.

PRIJS-COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

Amsterdam, den 16 December.

Werk. Schuld 2½ pt.	53 a 53½	Kans-Billetten . .	22¼ a 22¼
Dito 5 pct. . .	99½ a 100	Amort. Syndicaat.	93½ a 94¼

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*